

Ad – Soyad:

Tarih:

Pusul: Bu sayfa senin defter notun. Kuralı okuyup defterine geçir.

Gerçek ve Mecaz Anlam

Gerçek anlam

Sözcüğün akla gelen ilk anlamıdır: tatlı elma.

Mecaz anlam

Sözcüğün gerçek anlamından uzaklaşmış anlamıdır: tatlı bir çocuk.

Nasıl anlarız?

Sözcüğün hangi anlamda kullanıldığını cümlenin bütününden çıkarırız.

ÖRNEK

soğuk su → gerçek

soğuk bakış → mecaz

ağır çanta → gerçek

Sözcük gerçekten ölçülebilir, dokunulabilir bir şeyi mi anlatıyor? Öyleyse gerçek.

Ad – Soyad:

Tarih:

Puslu: Başlığa ve resme bak; sonra oku.

Cepheye Giden Çizmeler

- 1 1921 yılının soğuk bir kış günüydü. Hasan Usta, küçük dükkânında çizme
- 2 dikiyordu. Torunu Ali de yanına oturmuş, dedesini izliyordu. Dükkânın
- 3 rafları deri parçalarıyla doluydu. Pencereden içeri soğuk bir rüzgâr
- 4 giriyordu.
- 5 Ali, bu kadar çizmeyi kimin için diktiklerini sordu. Dedesi, cephede
- 6 savaşan askerlerin ayaklarının karda donduğunu anlattı. Kasabanın
- 7 bütün ayakkabıcıları gece gündüz çalışıyordu. Kimi usta deri
- 8 getiriyor, kimi ip büküyordu. Her çift çizme, bir askerin ayağını
- 9 sıcak tutacaktı.
- 10 Ali de dedesine yardım etmeye karar verdi. Deri parçalarını boyuna
- 11 göre sıraladı, ipleri hazırladı. Parmakları iğneden yorulmuştu ama hiç
- 12 şikâyet etmedi. Akşama kadar on iki çift çizme bitti. Çizmeler bir
- 13 kağına yüklendi ve cepheye doğru yola çıktı.
- 14 Birkaç hafta sonra kasabaya bir mektup geldi. Mektupta askerler, sıcak
- 15 çizmeler için teşekkür ediyordu. Hasan Usta mektubu okurken gözleri
- 16 doldu. Ali o gün, vatani korumanın yalnızca cephede olmadığını anladı.

1 Okumadan önce: başlığa ve resme bak. Metin ne anlatıyor olabilir?

Tahminim:

Okuduktan sonra: tahminin doğru çıktı mı?

evet

kısmen

hayır

Noktalama işaretlerinde dur; mektubun okunduğu yeri duygulu bir tonla oku.

Metni ikinci kez okuman kaç dakika sürdü?

Ad – Soyad:

Tarih:

Pusul: Cevabı metinde ara; kendi cümlele yaz.

1 Metne dön, soruları cevapla. Cevabını cümlele yaz.

1 Hasan Usta dükkânında ne dikiyordu?

2 Askerlerin neden çizmeye ihtiyacı vardı?

3 Akşama kadar kaç çift çizme bitti?

4 Metnin konusu nedir?

5 Metnin ana fikri nedir?

6 Sence Hasan Usta mektubu okurken gözleri neden doldu?

7 Sen olsaydın cepheye nasıl yardım ederdin?

Ad – Soyad:

Tarih:

Puslu: Bilmediğin sözcüğün anlamını cümlesinden çıkar.

1 Sözcüğün anlamını metinden tahmin et, satıra yaz.

dükkân

Hasan Usta, küçük dükkânında çizme dikiyordu.

cephe

Cephede savaşan askerlerin ayakları karda donuyordu.

gece gündüz

Kasabanın bütün ayakkabıcıları gece gündüz çalışıyordu.

kağı

Çizmeler bir kağıya yüklendi ve cepheye doğru yola çıktı.

2 Sözcükleri alfabetik sıraya diz.

1.

2.

3.

4.

Seçtiğin bir sözcüğü cümle içinde kullan:

Ad – Soyad:

Tarih:

Puslu: Sözcüğün cümledeki anlamını düşün.

1 Sözcük gerçek mi, mecaz mı? Cümle söyler.

Gerçek anlam: sözcüğün ilk ve temel anlamı.

Mecaz anlam: sözcüğün gerçek anlamından uzaklaşmış anlamı.

Aynı sözcük iki cümlede iki farklı anlamda kullanılabilir.

2 Ayraç içindeki sözcük gerçek mi, mecaz anlamda mı? Yaz.

Deri çok sertti, zor dikiliyordu. (sert)

→ gerçek

ÖRNEK

Bu yıl kış çok sert geçti. (sert)

Sobanın başı sıcacıktı. (sıcacık)

Askerlerin yüreği sıcacıktı. (sıcacık)

Dedesesi ağır bir yük taşıdı. (ağır)

Bu haber hepimize ağır geldi. (ağır)

Ad – Soyad:

Tarih:

Puslu: Sayıların yazılışına dikkat et.

1 Öğretmenin okuduğu cümleleri dikkatle dinle.

ÖĞRETMEN OKUR: Her cümleyi iki kez okuyun; ikincisinde çocuk yazsın.

2 Duyduğun cümleyi satıra yaz. Noktalama işaretlerini unutma.

1

2

3

4

5

6

Ad – Soyad:

Tarih:

Puslu: Yazmadan önce hikâyenin sonunu düşün.

1 Millî Mücadele yıllarında yaşasaydın cepheye nasıl yardım ederdin? Yaz.

bot

çorap

çanta

Kahramanın kim? Nasıl yardım ediyor? Sonunda ne oluyor?

2 Hikâyene bir başlık koy, sonra en az altı cümle yaz.

Başlık: _____

3 Hikâyeni bir kez daha oku ve kontrol et; sonra arkadaşlarınla paylaş.

Ad – Soyad:

Tarih:

Pusul: Önce dikkatle dinle, sonra düşünceni nedeniyle anlat.

1 Öğretmenin okuduğunu dinle. Kutuyu işaretle, son soruyu sözlü cevapla.

ÖĞRETMEN OKUR:

Millî Mücadele yıllarında Anadolu'daki kadınlar, cephedeki askerler için yün çorap ördü. Bu çoraplar kağınılarla cepheye gönderildi. Kışın askerlerin ayaklarını sıcak tuttu.

Bu metin ne hakkında?

☐

yün çoraplar

☐

yaz tatili

Metnin ana fikri nedir?

☐

Halk cepheye yardım için çalıştı.

☐

Kışlar çok uzun sürerdi.

“Ördü” burada ne demek?

☐

ilmekle yaptı

☐

satın aldı

Sence çoraplar askerlere nasıl bir güç verdi?

sözlü

2 Konuşma planı: anlatacaklarını sırala.

1 Dinlediğin metni ana hatlarıyla anlat.

2 Metindeki kadınlar gibi yardım eden birini düşün.

3 Onun yaptığı iyiliği sınıfa anlat.

3 Dinlerken ve anlatırken bunlara dikkat et.

- Dinlerken konuşanın sözünü kesme.
- Arkadaşının fikrine saygı göster.
- Söz almak için elini kaldır.

Ad – Soyad:

Tarih:

Pusul: Afişin uzaktan okunabilmeli; başlığı büyük yaz.

1 Okulundaki kışlık giysi yardımı için bir afiş hazırla.

Afişin herkese ne söylemeli? Kısa ve dikkat çekici bir başlık bul.

Başlık:

2 Afişinin resmini çiz, sonra soruları cevapla.

resmini buraya çiz

1 Afişini kimler görecektir?

2 Afişinle hangi yardımı istiyorsun?

Ad – Soyad:

Tarih:

Pusul: Formu doldurmadan önce bütün alanları oku.

1 Kışlık giysi yardımı gönüllü formunu doldur.

Adı Soyadı: Sınıfı:

Okul numarası: Getireceği giysi:

Teslim günü: Velisinin adı:

İmza:

2 Deyimin anlamını satıra yaz.

● gözleri dolmak

● elinden geleni yapmak

● omuz omuza vermek

● gece gündüz çalışmak

Ad – Soyad:

Tarih:

Puslu: Burada doğru cevap yok; kendini dürüstçe değerlendir.

1 Bu hafta neler yapabiliyorsun? Her satırda bir yüzü işaretle.

yapabiliyorum biraz tekrar bakmalıyım

Sözcüğün gerçek ve mecaz anlamını
ayırt edebiliyorum.

Dinlediğim metni ana hatlarıyla
anlatabiliyorum.

Bir formu yönergesine uygun
doldurabiliyorum.

Yazdıklarımı arkadaşlarımla
paylaşabiliyorum.

2 Bu haftanın rozetini boya.

3 Bu hafta en çok hangi yaprağı sevdin? Adını yaz.
